

Prosinec 2020:

Sněmovna Parlamentu České republiky přehlasovala Senát, nová legislativa začala platit od 1. 1. 2021, nikoli, jak si přáli někteří senátoři, až o rok později.

Sněmovna svým hlasováním podpořila původní, Sněmovní verzi navrhovaných zákonů většinou hlasujících zákonodárců. Materiálově nebo energeticky využitelné odpady prostě nepatří na skládky. Není možné se zbavovat využitelných surovin skládkováním.

Co je nyní nejvíce potřeba pro zavedení oběhového hospodářství do života firem, municipalit i celé společnosti: **maximálně jednoduché a uživatelsky přívětivé právní prostředí.**

Česká asociace oběhového hospodářství se od ledna 2021 zabývá osvětou pro tyto cílové skupiny: do webinářů ČAObH přijímají pozvání vedoucí pracovníci MŽP a zodpovídají otázky **firem, měst, obcí a jednotlivců.**

Již v lednu 2021 bylo nutné čelit obavám, že nově platnými zákony jsou stanoveny nesplnitelné cíle (úroveň recyklace, velmi snížená možnost ukládání na skládky). Přitom nešlo většinou o nic jiného, nežli přizpůsobení zaběhlých obchodních vztahů novým podmínkám, kdy podpora jak státu, tak např. AOS EKO KOM vedla v této počáteční etapě k udržení chodu třídících linek (dotace cca 0,5 mld. Kč), nastavením nových pravidel podpory těm, kteří chtějí investovat do moderních technologií třídění a recyklace odpadů a do automatizace, které povedou ke zvýšení úrovně materiálového využití odpadů.

Nově nastavená daňová legislativa také napomáhá modernímu nakládání s odpady – úprava a třídění komunálního odpadu, které jsou podmínkou dalšího využití odpadů, je oproti minulosti zvýhodněna nižší daňovou sazbou.

Soustředme se na jeden segment, i pro účely této konference důležitý: co se děje s výměty z dotřídování plastových odpadů, které díky nastaveným parametrům nemají, „kam hlavu složit“.

Srovnejme si dobu minulou – do konce roku 2020 – a současný stav. V té době se skládkovalo zhruba 60 000 tun z TL na plasty. Zhruba polovina z tohoto množství byly neplastové příměsi, které je možné od 1. ledna t. r. v rámci 15ti % limitu ukládat na skládky i nadále. **Zbývá tedy cca 30 000 tun výmětů, které je možné (protože nejsou vhodné pro materiálovou recyklaci) využít energeticky.**

Několik čísel z oficiálních statistik: v minulém roce energeticky využitě odpady v ZEVO činily 693.685 tun, spalovny průmyslového a nebezpečného odpadu vykázaly 90.373 tun, cementárny a vápenky 470.904 tun.

Výhled:

Co se týká spaloven TKO, oproti srovnatelným ekonomikám EU jsme na zhruba poloviční úrovni (vybrané země EU 25 %, ČR 12 % z celkového množství TKO).

- **Cesta EU k uhlíkové neutralitě**

- Jde o zavádění činností v oblasti nakládání s odpady, kdy získávání energie při přechodu na integrovanější (oběhové) hospodářství v EU bude k životnímu prostředí ohleduplné.
- Je nezbytné podpořit investice do činností, umožňujících přechod k oběhovému hospodářství. Jednoznačná klasifikace souvisejících technologií je nezbytná pro nakládání s odpady a představuje rozhodující mechanismus pro cirkulaci druhotných surovin napříč členskými státy i mimo EU.
- Zvýšené recyklační cíle v kombinaci se zvýšenou poptávkou po vysoké kvalitě recyklátů odvozené například od zavedení povinných cílů v oblasti recyklovaného obsahu v odvětvových právních předpisech povede pouze ke zvýšení objemu zbytkového odpadu. Z různých toků odpadu množství nerecyklovatelného obsahu, pocházející z třídění, předúpravy a recyklace v současné době představuje **20–25% celkové hmotnosti.**

A nyní k dokumentu EU Taxonomy:

- Na Evropské úrovni se již delší dobu diskutuje jeden ze zásadních dokumentů, kterým je **Sustainable Investment Regulation (Taxonomy)**. Tento dokument **významně ovlivní technologický rozvoj v oblastech odpadového a vodního hospodářství a směřování legislativních dokumentů k poskytování finančních zdrojů z EU.**
  - **ČAOBH se snaží prosadit zájmy České republiky i prostřednictvím evropské asociace FEAD.**
- **Z našeho pohledu jsou nejdůležitější zejména tyto oblasti :**
- 1) Udržitelné a moderní odpadové a vodní hospodářství musejí být vnímány jako aktivity, které mají zásadní přínos k přechodu k oběhovému hospodářství a měly by být takto i podporovány a jejich zástupci přizváni k tvorbě příslušné národní strategie,

- 2) **Anaerobní digesce, využitelná pro čistírenské kaly a biologické odpady se musí stát nedílnou součástí technologického mixu na využití této široké skupiny odpadů. Měla by být podporována nejen výstavba provozů, ale také využití výstupů z technologie a to příslušná energie a digestát (fugát),**
- 3) **Jako materiálové využití by měly být klasifikovány odpady z třídících zařízení nebo ze zařízení na předúpravu odpadů, které splňují předpoklady pro reálné využití a dále také vytríděné odpady pro úpravu na certifikované alternativní palivo do zařízení na výrobu tepla,**
- 4) **Chemické recyklace nemůže být vnímána jako náhrada materiálového využití plastů, ale soubor technologií a technik, které umožní zhodnocení skupiny plastů, které nelze jinak využít. V každém případě však by měla být chemická recyklace s příslušnými certifikovanými výstupy zahrnuta do podporovaných technologií.**

- **Základní premisa:**

Koncept "Waste to Energy" **není konkurencí či alternativou k materiálové recyklaci, ale je to doplňkový proces k zajištění bezpečného využití nerecyklovatelného zbytkového odpadu.**

Produkováná energie je produkována spolehlivým zdrojem, který není závislý na importovaných surovinách, a zároveň dochází k úsporám v emisích skleníkových plynů.

Vše uvedené bude však jen souborem krásných přání, pokud nezačneme s konkrétními kroky. Proto Green Deal EU Česká asociace oběhového hospodářství loni v září projednala na výročním zasedání svých členů a shodla se na řadě kroků, které povedou k přechodu České republiky na oběhové hospodářství:

ČAObH: Návrhy nástrojů pro podporu GREEN DEAL

Přijato na valné hromadě ČAObH v září 2020

SKUPINA - TEZE - POZNÁMKA / AKTIVITA /

CÍL 1.1 **OVZDUŠÍ** snížení emisí ze skládek odpadů zákaz skládkování odpadů od roku 2028

1.2 **OVZDUŠÍ** snížení CO₂ v atmosféře snížení cíle pro rok 2030 z 55% na 50%

1.3. **OVZDUŠÍ** zachycení a pohlcování CO₂ podpora inovativních technologií

2.1 **VODA** zlepšení půdních poměrů pro vsakování dešťové vody podpora využití BRO pro využití na zemědělské a lesní půdě

2.2 **VODA** zajištění bezpečnosti hospodaření s čistírenskými kaly dočistění kapalných odpadů, využití upravených kalů

3.1 **PŮDA SMART** zemědělství nasazení digitálních a SMART technologií do zemědělství

3.2 **PŮDA** výroba organických hnojiv podpora využití BRO pro výrobu organických hnojiv

3.3 **PŮDA** zvýšení dohledu a kontroly nad nakládáním s odpady s vysokým toxickým zatížením nebo jinak nebezpečnými snížení rizika havárií, kontaminace půdy a vytváření nových „starých“ ekologických zátěží, dočistění kapalných odpadů

4.1 **RECYKLACE A VYUŽITÍ ODPADŮ** ecodesign účelové označení na podporu cirkularity ve spolupráci s MPO, MŽP a dalšími, harmonizace standardů

4.2 **RECYKLACE A VYUŽITÍ ODPADŮ** fiskální nástroje audit daňové soustavy pro podporu oběhového hospodářství

4.3 **RECYKLACE A VYUŽITÍ ODPADŮ** dobrovolné závazky certifikace ISO/TC 323, podpora Responsible Care ve spolupráci se SCHP ČR

4.4 **RECYKLACE A VYUŽITÍ ODPADŮ** zelené nakupování zavedení povinnosti preferování výrobků s certifikátem pro veřejné soutěže a zakázky, vytvoření specifických technických norem

4.5 **RECYKLACE A VYUŽITÍ ODPADŮ** re-USE INDUSTRY podpora zavedení inovativních obchodních modelů, digitalizované informace pro spotřebitele

4.6 **RECYKLACE A VYUŽITÍ ODPADŮ** podpora vzdělávání a osvěty v ObH CIRKU LAB – oběhové hospodářství na míru

4.7 **RECYKLACE A VYUŽITÍ ODPADŮ** podpora materiálové a chemické recyklace podpora regulace EPR, výstavba moderních třídících zařízení, automatizace, digitalizace, inovativní technologie

4.8 **RECYKLACE A VYUŽITÍ ODPADŮ** podpora energetického využití odpadů pro výrobu tepla v rámci CZT podpora cirkulárních investic

4.9 **RECYKLACE A VYUŽITÍ ODPADŮ** povinný podíl recyklátů ve výrobcích z textilu, WEE, obalech a ve stavebnictví vytvoření specifických technických norem

Závěr:

Jsme na cestě k oběhovému hospodářství? Ano, ale dá to ještě hodně práce.

Společně to zvládneme lépe a dříve: proto zveme do naší asociace firmy z oblasti odpadového hospodářství, výroby produktů z recyklátů, zveme profesní svazy, asociace, výzkumné ústavy.

Zveme Vás do Klastrů ČAObH: jsou zatím tři Klastry: Klastř pro obaly, Klastř stavebnictví a Klastř energetika.

Jde o oborově zaměřené klastry na „...řešení problematiky v logickém celku, ve smyslu onoho kruhu...“

Nabízíme Vám všem i využití mezinárodního aspektu oběhového hospodářství, jak díky našemu členství ve FEAD, tak i naší spolupráce s EuRIC.

Děkuji za pozornost.

Česká asociace oběhového hospodářství, z.s,

Výkonný ředitel

milos.kuzvart@caobh.cz

www.caobh.cz

Mob. +420 724695777